

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 73g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a articolelor
70 alin. (1) pct. n) și 72 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016
cu privire la Procuratură
(atribuțiile Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor)

CHIȘINĂU

5 iulie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 30 mai 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 5 iulie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 70 alin. (1) pct. n) și 72 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ridicată de dl avocat Andrei Cernicov, în interesele nei Angela Motuzoc, parte în dosarul nr. 4-4553/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Dorin Munteanu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 15 decembrie 2021, Centrul Național Anticorupție a întocmit un proces-verbal cu privire la comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 [*excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*] din Codul contravențional de dna Angela Motuzoc, Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor. Potrivit acestui proces-verbal, contrar articolelor 70 alin. (1) pct. n) și 72 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016, dna Angela Motuzoc nu a inclus pe ordinea de zi a ședinței Consiliului o sesizare referitoare la pretinsa infracțiune comisă de Procurorul General și a expediat sesizarea în adresa Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. La 17 decembrie 2021, cauza contravențională a fost trimisă Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, pentru aplicarea sancțiunii contravenționale.

4. La 28 decembrie 2021, CNA a întocmit un proces-verbal cu privire la comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional de dna Angela Motuzoc. Potrivit acestui proces-verbal, contrar articolului 70 alin. (1) pct. f) și n) din Lege, dna Angela Motuzoc a examinat unipersonal sesizările depuse în adresa Consiliului și a aplicat semnătura pe scrisorile de informare, depășind atribuțiile de serviciu reglementate expres la articolul 72 din Lege. La 17 ianuarie 2022, cauza contravențională a fost trimisă Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, pentru aplicarea sancțiunii contravenționale.

5. Prin Încheierea din 23 martie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a conexas ambele cauze contravenționale.

6. În ședința de judecată din 17 mai 2022, dl avocat Andrei Cernicov a ridicat, în interesele dnei Angela Motuzoc, excepția de neconstituționalitate a articolelor 70 alin. (1) pct. n) și 72 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

7. Prin Încheierea din 23 mai 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„[...]”

„(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în față legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură sunt următoarele:

Articolul 70 Competența Consiliului Superior al Procurorilor

„(1) Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe:

[...]”

n) examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa;

[...]”

Articolul 72 Atribuțiile președintelui Consiliului Superior al Procurorilor

„Președintele Consiliului Superior al Procurorilor are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale și coordonează activitatea acestuia;
- b) prezidează ședințele Consiliului Superior al Procurorilor;
- c) semnează actele emise de Consiliul Superior al Procurorilor;
- d) prezintă Adunării Generale a Procurorilor raportul anual de activitate al Consiliului Superior al Procurorilor;
- e) numește, promovează, transferă și eliberează din funcții pe angajații aparatului, le aplică măsuri de încurajare și sancțiuni disciplinare;
- f) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile contestate sunt neconstituționale, deoarece nu este clar dacă sesizările depuse în adresa Consiliului Superior al Procurorilor trebuie soluționate de către Consiliul Superior al Procurorilor pe baza competenței sale de a examina adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa (articolul 70 alin. (1) lit. n) din Legea cu privire la Procuratură) sau de către Președintele Consiliului în baza atribuției sale de a reprezenta Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale și de a coordona activitatea acestuia (articolul 72 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură).

11. De asemenea, autorul excepției consideră că atribuția Consiliului Superior al Procurorilor de a examina adresărilor cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența acestuia, prevăzută de articolul 70 alin. (1) lit. n) din Lege, limitează competența Președintelui Consiliului, stabilită de articolul 72 lit. a) din Lege, de a reprezenta Consiliul. În acest sens, autorul excepției notează că atribuția Președintelui Consiliului de a coordona activitatea Consiliului nu se reduce la o activitate decorativă sau la operațiuni de secretariat, deoarece s-ar compromite însăși natura mandatului de Președinte al Consiliului.

12. Prin urmare, autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare articolelor 4, 6, 8 alin. (1), 16, 20, 23 alin. (2) și 43 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate, ridicată de avocatul părții într-un proces pendinte la instanța de drept comun, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ține de competența Curții Constituționale.

16. Deși autorul excepției a contestat articolul 70 alin. (1) pct. n) și articolul 72 în întregime din Legea cu privire la Procuratură, Curtea constată că, în motivarea sesizării, acesta s-a referit doar la articolul 70 alin. (1) pct. n) și la articolul 72 lit. a) din Legea citată. Prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză contravențională care are ca obiect examinarea unor procese-verbale privind comiterea contravențiilor prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional (a se vedea §§ 3-6 *supra*). Curtea admite că prevederile constatăte ar putea fi aplicate la examinarea acestei cauze.

18. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea are de analizat, prin prisma argumentelor autorului excepției, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 37 din 24 martie 2022, § 21; DCC nr. 63 din 22 aprilie 2022, § 18).

19. Autorul excepției a menționat că prevederile contestate contravin articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 6 [*separația și colaborarea puterilor*], 8 [*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*], 16 [*egalitatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 23 alin. (2) [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] și 43 [*dreptul la muncă și la protecția muncii*] din Constituție.

20. Cu privire la articolele 4, 6, 8 alin. (1), 16, 20 și 43 din Constituție, Curtea observă că autorul excepției nu a prezentat argumente care să demonstreze incidența acestora în prezenta cauză. Curtea subliniază că simpla enumerare a acestor articole, precum și preluarea unor considerente din jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în lipsa unei argumentări proprii nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 182 din 25 noiembrie 2021, § 16; DCC nr. 34 din 22 martie 2022, § 23).

21. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că trimiterea la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument. Curtea a stabilit că, dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, ea s-ar substitui autorului acesteia în privința formulării unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (DCC nr. 6 din 18 ianuarie 2022, § 20; DCC nr. 34 din 22 martie 2022, § 27; DCC nr. 59 din 19 aprilie 2022, § 17).

22. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că articolul 23 alin. (2) din Constituție nu poate fi invocat de sine stătător. Pentru a fi aplicabil, autorul excepției de neconstituționalitate trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestui articol (DCC nr. 23 din 22 februarie 2022, § 14; DCC nr. 37 din 24 martie 2022, § 23). Totodată, Curtea a stabilit că nu există o problemă de constituționalitate din perspectiva calității unei legi atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (DCC nr. 44 din 1 aprilie 2021, § 22; DCC nr. 86 din 8 iunie 2021, § 20; DCC nr. 113 din 15 iulie 2021, § 25).

23. Sub acest aspect, Curtea reține că autorul excepției nu a argumentat existența unor ingerințe în drepturile garantate de Constituție, ci s-a limitat în a menționa că textul contestat contravine standardului calității legii, prevăzut de articolul 23 alin. (2) din Constituție.

24. Totodată, Curtea observă că autorul excepției nu pune în discuție o problemă de constituționalitate. Sub aparența neclarității normelor contestate, acesta îi solicită Curții să stabilească dacă sesizările depuse în adresa Consiliului Superior al Procurorilor trebuie soluționate de către Consiliul Superior al Procurorilor pe baza competenței sale de a examina adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa (articolul 70 alin. (1) lit. n) din Legea cu privire la Procuratură) sau de către Președintele Consiliului pe baza atribuției sale de a reprezenta Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale și de a coordona activitatea acestuia (articolul 72 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură).

25. Astfel, Curtea reține că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale (DCC nr. 9 din 20 ianuarie 2022, § 28; DCC nr. 20 din 17 februarie 2022, § 31). Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată.

26. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 70 alin. (1) pct. n) și 72 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ridicată de dl avocat Andrei Cernicov, în interesele dnei Angela Motuzoc, parte în dosarul nr. 4-4553/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 5 iulie 2022
DCC nr. 90
Dosarul nr. 73g/2022